

Συμβούλιο της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 7 Φεβρουαρίου 2025
(OR. en)

16628/24

Διοργανικός φάκελος:
2024/0152(CNS)

FISC 262
ECOFIN 1477

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της οδηγίας
2006/112/ΕΚ όσον αφορά το ηλεκτρονικό πιστοποιητικό απαλλαγής από
τον φόρο προστιθέμενης αξίας

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2025/... ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/ΕΚ

όσον αφορά το ηλεκτρονικό πιστοποιητικό απαλλαγής από τον φόρο προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 113,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

¹ Γνώμη της 14ης Νοεμβρίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

² Γνώμη της 18ης Σεπτεμβρίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 51 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου³ προβλέπει ότι το πιστοποιητικό απαλλαγής από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και/ή τον ειδικό φόρο κατανάλωσης που παρατίθεται στο παράρτημα II του εν λόγω εκτελεστικού κανονισμού χρησιμεύει ως αποδεικτικό στοιχείο που επιβεβαιώνει ότι η παράδοση αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών που πραγματοποιείται σε ένα κράτος μέλος προς λήπτη εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος («δικαιούχος απαλλαγής οργανισμός ή ιδιώτης») μπορεί να απαλλάσσεται δυνάμει του άρθρου 151 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου⁴. Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 282/2011 προβλέπει πιστοποιητικό απαλλαγής σε έγχαρτη μορφή υπογεγραμμένο ιδιοχείρως. Είναι αναγκαίο να ψηφιοποιηθεί η διαδικασία δημιουργίας και υποβολής του εν λόγω πιστοποιητικού απαλλαγής και να αντικατασταθεί το έγγραφο σε έγχαρτη μορφή με ηλεκτρονικό έγγραφο, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν η γραφειοκρατία και ο διοικητικός φόρτος και να μειωθεί το κόστος μακροπρόθεσμα. Τα δεδομένα που περιέχει το ηλεκτρονικό πιστοποιητικό θα πρέπει να βασίζονται στην έγχαρτη μορφή του πιστοποιητικού απαλλαγής που προβλέπεται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 282/2011.
- (2) Λαμβανομένου υπόψη του μεγάλου αριθμού έργων ΤΠ με υψηλή ένταση πόρων στα οποία εμπλέκονται τα κράτη μέλη, παράλληλα με εκείνα που απαιτούνται για τη μετάβαση σε ηλεκτρονικό πιστοποιητικό απαλλαγής, θα πρέπει να δοθεί στα κράτη μέλη ευελιξία και επαρκής χρόνος για να ολοκληρώσουν τη μετάβαση στη νέα ηλεκτρονική διαδικασία. Προς τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να τους επιτραπεί να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν το πιστοποιητικό σε έγχαρτη μορφή που παρατίθεται στο παράρτημα II του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 για τις πράξεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου. Σε περιπτώσεις διασυννοριακού χαρακτήρα, η χρήση του ηλεκτρονικού πιστοποιητικού κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου θα προϋπέθετε ότι και τα δύο εμπλεκόμενα σε πράξη κράτη μέλη είναι σε θέση να το επεξεργαστούν.

³ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 77 της 23.3.2011, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2011/282/oj).

⁴ Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>).

- (3) Τα κράτη μέλη ενδέχεται να έχουν πραγματοποιήσει σημαντικές επενδύσεις για την εισαγωγή ή την ανάπτυξη ηλεκτρονικών συστημάτων ή χωριστών βασισμένων στο χαρτί πιστοποιητικών για την εφαρμογή της απαλλαγής σε δικαιούχους απαλλαγής οργανισμούς ή ιδιώτες όσον αφορά τις εγχώριες συναλλαγές. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αναγκαία προσαρμογή των εθνικών λύσεων στη χρήση του κοινού ηλεκτρονικού πιστοποιητικού και του συστήματος που προορίζεται για την επεξεργασία του, θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν τις εθνικές τους λύσεις έως το τέλος της μεταβατικής περιόδου.
- (4) Η χρήση κοινού ηλεκτρονικού πιστοποιητικού είναι απαραίτητη σε περιπτώσεις πράξεων στις οποίες η απαλλαγή χορηγείται εκ των προτέρων. Σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις που αφορούν πράξεις στις οποίες ο ΦΠΑ πρέπει να χρεωθεί στο κράτος μέλος που είναι εγκατεστημένος ο δικαιούχος απαλλαγής οργανισμός ή ιδιώτης, οι απαλλαγές μπορούν επίσης να χορηγούνται ως επιστροφή φόρου. Η διαδικασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει ή όχι την έκδοση πιστοποιητικού. Δεδομένων των ιδιοτήτων που σχετίζονται με τη χρήση ή τη μη χρήση πιστοποιητικών στο πλαίσιο διαδικασιών επιστροφής φόρου, το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης να χρησιμοποιείται ηλεκτρονικό πιστοποιητικό δεν θα πρέπει να επεκτείνεται αυτόματα στις διαδικασίες επιστροφής φόρου. Θα πρέπει ωστόσο να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν το κοινό ηλεκτρονικό πιστοποιητικό στις διαδικασίες επιστροφής φόρου.

- (5) Είναι πιθανό, μετά την έκδοση πιστοποιητικού απαλλαγής, ένας δικαιούχος απαλλαγής οργανισμός ή ιδιώτης να λάβει γνώση ότι δεν πληρούνται ή ότι έπαυσαν να πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εν λόγω απαλλαγή. Οι πληροφορίες αυτές είναι συνήθως γνωστές μόνο στον εν λόγω οργανισμό ή ιδιώτη, επειδή η εκτίμηση του κατά πόσον πληρούνται οι εν λόγω προϋποθέσεις πρέπει να πραγματοποιείται βάσει των δραστηριοτήτων του οργανισμού ή του ιδιώτη στον οποίο παραδίδονται τα αγαθά ή παρέχονται οι υπηρεσίες και από τον οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθούν τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου για τους υποκειμένους στον φόρο και να αποφευχθούν αδικαιολόγητες επιβαρύνσεις για τους εν λόγω υποκειμένους στον φόρο, είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι στις περιπτώσεις αυτές ο οφειλόμενος ΦΠΑ θα πρέπει να καταβάλλεται από τον δικαιούχο απαλλαγής οργανισμό ή ιδιώτη ο οποίος εξέδωσε το πιστοποιητικό απαλλαγής. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφεύγουν τις περιττές επιβαρύνσεις σε τέτοιες εξαιρετικές περιπτώσεις, επιτρέποντας την καταβολή του ΦΠΑ χωρίς να απαιτείται πλήρης εγγραφή στα μητρώα ΦΠΑ.
- (6) Με την επιφύλαξη της επιλογής που έχουν σήμερα τα κράτη μέλη να απαλλάσσουν από την απαίτηση να υπογράφεται η έγχαρτη μορφή του πιστοποιητικού από το κράτος μέλος υποδοχής, θα πρέπει επίσης να μπορούν τα κράτη μέλη να απαλλάσσουν από την εν λόγω απαίτηση για το ηλεκτρονικό πιστοποιητικό, υπό προϋποθέσεις που μπορούν να ορίσουν τα κράτη μέλη και τις οποίες μπορούν να ανακαλέσουν σε περίπτωση κατάχρησης.

- (7) Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του άρθρου 151 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵. Οι εν λόγω εκτελεστικές αρμοδιότητες θα πρέπει να επιτρέπουν στην Επιτροπή να δημιουργήσει σύστημα ΤΠ το οποίο θα παρακολουθεί τις εκδόσεις πιστοποιητικών, συμπεριλαμβανομένων των πιστοποιητικών που εκδίδονται από δικαιούχους απαλλαγής οργανισμούς ή ιδιώτες και λαμβάνονται από τους προμηθευτές για τους οποίους προορίζονται. Πρόσβαση στις πληροφορίες που ανταλλάσσονται και αποθηκεύονται στο σύστημα ΤΠ θα πρέπει να έχουν δεόντως διαπιστευμένα πρόσωπα της Επιτροπής μόνο για τον σκοπό της ανάπτυξης και της συντήρησης του εν λόγω συστήματος. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι υπεύθυνα για την επικοινωνία με το εν λόγω το σύστημα όσον αφορά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων για την έκδοση πιστοποιητικού. Προκειμένου να εκπληρώσουν τα καθήκοντά τους, θα πρέπει να παρασχεθούν στα κράτη μέλη τα μέσα αλληλεπίδρασης με την Επιτροπή, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η προσπάθεια που απαιτείται από αυτά για την ανάπτυξη και τη συντήρηση του συστήματος ΤΠ.
- (8) Συνεπώς, η οδηγία 2006/112/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Άρθρο 1

Στην οδηγία 2006/112/EK, παρεμβάλλονται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 151α

1. Τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό πιστοποιητικό για να επιβεβαιώσουν ότι μια πράξη πληροί τις προϋποθέσεις για απαλλαγή που προβλέπονται στο άρθρο 151 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο. Ο λήπτης της παράδοσης αγαθών ή της παροχής υπηρεσιών ο οποίος είναι ο αποκτών της απαλλασσόμενης παράδοσης αγαθών ή ο λήπτης της απαλλασσόμενης παροχής υπηρεσιών («δικαιούχος απαλλαγής οργανισμός ή ιδιώτης») εκδίδει το πιστοποιητικό και, από κοινού με το κράτος μέλος υποδοχής, το υπογράφει με ηλεκτρονικά μέσα.
2. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται στις πράξεις για τις οποίες η απαλλαγή παρέχεται μέσω επιστροφής φόρου όπως αναφέρεται στο άρθρο 151 παράγραφος 2 και όταν ο ΦΠΑ οφείλεται στο κράτος μέλος υποδοχής. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να προβλέψουν τη χρήση ηλεκτρονικού πιστοποιητικού, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, για τις εν λόγω πράξεις.
3. Το σύνολο δεδομένων του ηλεκτρονικού πιστοποιητικού περιλαμβάνει τουλάχιστον:
 - α) τα δεδομένα ταυτοποίησης του δικαιούχου απαλλαγής οργανισμού ή ιδιώτη, συμπεριλαμβανομένου ενός αριθμού εγγραφής που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος υποδοχής, εφόσον είναι διαθέσιμος,
 - β) τα δεδομένα ταυτοποίησης της αρμόδιας αρχής που πιστοποιεί την απαλλαγή,

- γ) τη δήλωση του δικαιούχου απαλλαγής οργανισμού ή ιδιώτη σχετικά με τη σκοπούμενη χρήση των αποκτούμενων αγαθών και των λαμβανόμενων υπηρεσιών και όσον αφορά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων για την απαλλαγή, όπως καθορίζονται από το σχετικό κράτος μέλος,
 - δ) την περιγραφή, την ποσότητα και την αξία, χωρίς ΦΠΑ και ειδικούς φόρους κατανάλωσης, των αγαθών και υπηρεσιών για τα οποία ζητείται απαλλαγή, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού πλαισίου οχήματος ή της διεύθυνσης και του σκοπού της χρήσης του ακινήτου, όπου απαιτείται,
 - ε) την πιστοποίηση από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής και
 - στ) πληροφορίες σχετικά με τον προμηθευτή, συμπεριλαμβανομένων του ονόματος και της διεύθυνσης, του κράτους μέλους εγκατάστασης και του αριθμού ΦΠΑ/ειδικού φόρου κατανάλωσης ή του αριθμού φορολογικού μητρώου.
4. Όταν χρησιμοποιεί το ηλεκτρονικό πιστοποιητικό, το κράτος μέλος υποδοχής μπορεί να αποφασίσει να χρησιμοποιεί είτε ενιαίο πιστοποιητικό για τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης είτε δύο χωριστά πιστοποιητικά.
5. Εάν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες προορίζονται για επίσημη χρήση, τα κράτη μέλη δύνανται να απαλλάξουν τον δικαιούχο απαλλαγής οργανισμό, υπό τις προϋποθέσεις που αυτά ορίζουν, από την υποχρέωση υπογραφής του πιστοποιητικού από το κράτος μέλος υποδοχής. Η απαλλαγή αυτή μπορεί να αρθεί σε περίπτωση κατάχρησης. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το σημείο επαφής που έχει οριστεί για τον προσδιορισμό των υπηρεσιών που είναι αρμόδιες για την υπογραφή του πιστοποιητικού με ηλεκτρονικά μέσα, καθώς και σε ποιο βαθμό χορηγούν απαλλαγή από την υποχρέωση αυτήν. Η Επιτροπή ενημερώνει τα λοιπά κράτη μέλη σχετικά με τις πληροφορίες που λαμβάνει από τα κράτη μέλη.

6. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να χρησιμοποιούν για κάθε πράξη που πραγματοποιείται έως τις 30 Ιουνίου 2032:
- α) το έντυπο πιστοποιητικό που παρατίθεται στο παράρτημα II του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου* ή,
 - β) όταν ο ΦΠΑ οφείλεται στο κράτος μέλος υποδοχής, οποιοδήποτε ηλεκτρονικό σύστημα που διαθέτει ένα κράτος μέλος ή οποιαδήποτε άλλη έγχαρτη μορφή του πιστοποιητικού που προβλέπει ένα κράτος μέλος.
7. Η Επιτροπή καθορίζει, με εκτελεστικές πράξεις, τις τεχνικές λεπτομέρειες και προδιαγραφές όσον αφορά την ηλεκτρονική μορφή του πιστοποιητικού και την επεξεργασία του, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των κρατών μελών, μεταξύ άλλων όσον αφορά το εφαρμοστέο σύστημα ΤΠ για τον σκοπό αυτόν. Η επεξεργασία συνίσταται ιδίως:
- α) στην πρόσβαση εκ μέρους των δικαιούχων απαλλαγής οργανισμών ή ιδιωτών, των κρατών μελών και των προμηθευτών στο σύστημα ΤΠ,
 - β) στην έκδοση και υπογραφή του πιστοποιητικού απαλλαγής με ηλεκτρονικά μέσα,
 - γ) στην καταχώριση και αποθήκευση των ηλεκτρονικών πιστοποιητικών που εκδίδονται από δικαιούχους απαλλαγής οργανισμούς και ιδιώτες,
 - δ) στη διάθεση των ηλεκτρονικών πιστοποιητικών στους δικαιούχους απαλλαγής οργανισμούς και ιδιώτες, στους προμηθευτές που πραγματοποιούν απαλλασσόμενες παραδόσεις ή παροχές και στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου^{**} και, προς τον σκοπό αυτόν, η επιτροπή είναι η επιτροπή που έχει συσταθεί με το άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου^{***}.

8. Η Επιτροπή αναπτύσσει, συντηρεί, φιλοξενεί και διαχειρίζεται τεχνικά το κεντρικό σύστημα ΤΠ για την αποθήκευση και επεξεργασία των ηλεκτρονικών πιστοποιητικών.

Άρθρο 151β

Με την επιφύλαξη του άρθρου 151 παράγραφος 3, εάν τα αγαθά και/ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις απαλλαγής ή εάν τα αγαθά και/ή οι υπηρεσίες δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά τον προβλεπόμενο τρόπο, ο δικαιούχος απαλλαγής οργανισμός ή ιδιώτης ο οποίος εξέδωσε και υπέγραψε το πιστοποιητικό αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει τον ΦΠΑ στο κράτος μέλος στο οποίο οφείλεται.

* Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 77 της 23.3.2011, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2011/282/oj).

** Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

*** Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2010, για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 268 της 12.10.2010, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/904/oj>).».

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία έως τις 30 Ιουνίου 2031. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτήν κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

...

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος
